

Institut Terezínské iniciativy

Výroční zpráva

2024

Slovo ředitele

V roce 2021 došlo k dramatickým změnám v Institutu Tereziánské iniciativy, které vedly mimo jiné i k novému personálnímu složení v jeho vedení a v jeho orgánech. Při tom byla ovšem znovu potvrzena již dříve přijatá strategie rozvoje, plánovaná na období 2019 – 2023. Podle ní se ITI věnoval především třem oblastem své činnosti – vědeckému aplikovanému výzkumu dějin 20. století ve vztahu k holocaustu, systematické dokumentaci obětí holocaustu, jakož i vzdělávání a výchově k respektu a toleranci. Jakkoli již takto naplánované období v roce 2023 skončilo, činnost ITI na půdorysu těchto zásad pokračovala i v roce 2024. Došlo však i k jejímu rozšíření. Vedle již tradičního veřejného čtení jmen obětí holocaustu Jom ha-Šoa, jehož se v roce 2024 zúčastnilo opět o několik míst v republice více, než v roce předešlém, pokračovala práce s databázemi, kdy ke jménům přiřazujeme fotografie a navracíme tak lidem, zahrnutým do anonymních tragických statistik, jejich tváře a osudy. Přehled všech dalších projektů a činností je zahrnut do této Výroční zprávy. V tomto Úvodním slově bych se však rád zastavil u několika momentů, které byly v roce 2024 výjimečné.

V březnu uplynulo 80 let od největší hromadné vraždy československých občanů během 2. světové války. Historii tzv. Tereziánského rodinného tábora se nám podařilo dostat do všeobecného povědomí, a to nejen české odborné veřejnosti. Je tak všeobecně známo, že v noci z 8. na 9. března 1944 zahynulo v osvětimských plynových komorách 3 792 bývalých tereziánských vězňů, mužů, žen a dětí. Tato tragická událost byla i v českém veřejném a mediálním prostoru připomenuta s veškerou vážností a pietou. Náš Institut se však rozhodl uctít památku umučených v den výročí přímo na místě tohoto zločinu – v areálu Muzea Auschwitz-Birkenau, označeného nacisty v době jeho fungování jako BIIb. Delegace, sestávající se z vedení ITI, jeho zaměstnanců, ale i dlouhodobě

spolupracujících pedagogů a studentů, položila přesně v den výročí květiny na místě bývalých ubikací a u ruin bývalých krematorií.

Jakkoliv je činnost ITI dána zmíněným strategickým plánem, nebylo možno nečinně přihlížet k postupnému rozpadu a delapidaci některých objektů ve městě Terezín. Na neutěšený stav upozornila mediální kampaň, kterou jsme realizovali ve spolupráci s Krajským úřadem Ústeckého kraje. Součástí této snahy byl i náš společný workshop studentů fotografie Akademie Michael pod vedením renomovaného fotografa Karla Cudlína. Nejen díky této iniciativě se pak vláda ČR rozhodla vyčlenit nemalé prostředky na záchranu objektů v havarijním stavu (určených rovněž „dvojčeti“ Terezína, pevnostnímu městu Josefov), a to především bývalých Velkých pěchotních kasáren, které v době tereziánského ghetta nesly název „Drážďanská“, a kde se odehrávaly fotbalové zápasy, zachycené pro účely nacistické propagandy i v neslavně známém dokumentárním filmu.

Jak jsem připomněl v úvodu, jedním z pilířů naší činnosti je vzdělávání a výchova k respektu a toleranci. S tím souvisí i boj proti rasismu, xenofobii a především antisemitismu. V roce 2024 jsme byli svědky jeho nebývalého nárůstu, a to doslova v celosvětovém měřítku. Poukazy mnohých, že vyostření této rétoriky a nárůst násilností vůči židovským komunitám a jednotlivcům souvisí s izraelsko-palestinským konfliktem, bylo, je a bude nepřijatelné, protože zcela zamlžuje iracionální podstatu této odvěké nenávisti ve všech jejích formách a projevech, které byly již téměř zapomenuty, od konspiračních teorií, až po urážky, skandalizaci, demonizaci a fyzické útoky. Proto se ITI v několika vzdělávacích projektech zaměřil na tematiku antisemitismu.

V závěru roku 2024 se objevily kritické hlasy, zpochybňující další činnost ITI. Záminkou byl zcela zástupný problém, který byl téměř okamžitě vyřešen a ITI pokračoval dál ve své činnosti. Zakladatel Institutu, sdružení Tereziánská iniciativa, se nicméně vrátil k úvaze o nutnosti změny názvu ITI tak, aby nebyly obě instituce veřejností zaměňovány. V závěru roku jsme proto změnili název, v dalších letech budeme v naší činnosti pokračovat jako Institut paměti holocaustu, což je název, který zároveň lépe odpovídá náplni naší práce a jejím přesahům.

Některé naše projekty jsou dlouhodobé, měly a mají přesahy nejen věcné, ale i časové do dalších let. Jak se nám je podařilo realizovat, a to i pod novým názvem, se dočtete – doufejme – v další Výroční zprávě, tentokrát za rok 2025. Proto nepředbíhejme ...

Tomáš Kraus

O Institutu Terezínské iniciativy

Institut Terezínské iniciativy je nezisková organizace, jejíž počátky sahají do roku 1993, kdy byl založen tehdejšími členy Terezínské iniciativy. K zakladatelům patřil historik Miroslav Kárný, jeho manželka Margita, prof. Felix Kolmer a další.

Hlavní poslání Institutu:

- a) podporovat vědecký výzkum dějin Terezína v letech 1940-1945 zejména v souvislosti s nacionálně socialistickým rasovou politikou,
- b) publikovat a zpřístupňovat výsledky výzkumu prostřednictvím odborných i publikací, výstav, konferencí, vzdělávacích aktivit a dalších,
- c) spravovat a rozvíjet Databázi obětí holocaustu a podporovat projekty na databázi navazující.

Od svého založení Institut rozšířil své aktivity na širší výzkum holocaustu, jeho příčin, průběhu a důsledků, zejména ve vztahu mezi většinovou společností a menšinami na území dnešní České republiky.

Provozujeme vzdělávací portál holocaust.cz, Databázi obětí holocaustu a veřejnou odbornou knihovnu. Pořádáme vzdělávací semináře a kurzy pro učitele a učitelky, žáky a studenty i širokou veřejnost. Každoročně organizujeme připomínkovou akci Veřejné čtení jmen obětí holocaustu – Jom ha-šoa. Připomínání historii budovy bývalé židovské školy v Jáchymově ulici v Praze, která symbolicky propojuje místo paměti, vzdělávání a lidské osudy.

Zkoumáme

Přispíváme k rozvoji bádání o moderních dějinách českých zemí a usilujeme o rozvoj diskuse o důležitých událostech a místech naší společné historie v širších souvislostech.

Připomínáme

Systematickou a pečlivou dokumentací jednotlivých obětí holocaustu důstojně zachováváme památku obětí nacistického rasového pronásledování a páchaného bezpráví, pečujeme o jejich aktivní připomínání.

Vzděláváme

Vzděláváním široké veřejnosti, zejména pedagogů a pedagožek a mladých lidí v oblasti lidských práv prostřednictvím příkladů a příběhů z historie holocaustu a 20. století přispíváme k jejich výchově v tolerantní a zodpovědné lidi orientující se v současné společnosti.

Slavnostní setkání k oslavě 30. výročí vzniku Institutu Tereziánské iniciativy

Koncem loňského roku jsme si připomněli 30. výročí vzniku Nadace Tereziánské iniciativy, která se o pár let později transformovala v náš dnešní Institut. Vrcholem vzpomínkových akcí k tomuto jubileu bylo setkání, které se koncem února odehrálo ve slavnostních prostorách rezidence rakouského velvyslanectví v Praze. Byli jsme poctěni tím, že naše pozvání přijal předseda Senátu Parlamentu České republiky Miloš Vystrčil, jakož i místopředsedkyně poslanecké sněmovny Olga Richterová.

Slavnostní akce se dále zúčastnili velvyslanci států, se kterými náš Institut dlouhodobě spolupracuje.

Mezi hosty byli i někteří z těch, kteří stáli u zrodu naší instituce před oněmi 30 lety, kolegové z židovských obcí, absolventi našich kurzů a další významné osobnosti. Ve slavnostních projevech zaznělo mj. to, jak je důležité neustále si připomínat odkaz šoa. Ze skromných začátků, kdy se ti, kteří přežili holocaust, snažili podle téměř nedostupných archivních materiálů, ale především podle vlastních vzpomínek a osobních svědectví, sestavit první souhrnné historické materiály, se agenda rozrostla do poměrně rozsáhlých rozměrů. Náš Institut dodnes z těchto základů vychází při další badatelské práci, pořádá ale také mnohé pietní akce a neposlední řadě organizuje velice úspěšné semináře pro učitele s tematikou holocaustu. Naši otcové zakladatelé a matky zakladatelky měli na mysli především to, aby jejich utrpení a utrpení jejich blízkých nebylo nikdy zapomenuto. Toto memento se postupně stalo obecním varováním, platným pro celou společnost. Jak nesmírně je aktuální si bohužel připomínáme v poslední době čím dál více.

Velice nás proto potěšila slova uznání jak od pana předsedy Vystrčila, tak i od paní velvyslankyně Bettiny Kirnbauer, která měla hlavní zásluhu na

tom, že jsme se v rezidenci rakouské ambasády (mimochodem kdysi vlastněnou rodinou Freda Astaira) mohli sejít. Dlouhodobý vztah našeho Institutu k Rakousku má základ především v zapojení rakouských dobrovolníků z organizace Gedenkdienst do naší práce. Každým rokem mezi námi můžeme přivítat studenta či studentku se zájmem i naší práci, kteří nám jsou i významnou posilou.

Toto vše chceme i nadále zachovat a rozšiřovat. Chceme tak naplnit memento těch, kteří přežili hrůzy nacismu a vyjádřili ho stručně:

Nikdy víc! Zdá se, že je svět neslyšel. Proto musíme v jejich odkazu a v jejich práci pokračovat my a mnozí, kteří přijdou po nás.

Kalendář

Datum	Akce	Anotace
22. 1.	AFYN Online Check-In	Online schůzka – aktuality a novinky o pokroku akčních projektů na rok 2024
1. 2.	Předsudky a stereotypy - anotace, ZŠ Ostašov, Liberec	Žáci osmého a devátého ročníku si za pomoci časové osy mohli uvědomit, jak byly předsudky vůči Židům postupně přijaty jako zákonné normy a jak postupně vedly k vyloučení Židů z veřejného života prostoru, k postupnému omezování práv a svobod až k deportaci do koncentračních táborů.
8. 2.	AFYN Action Project	Účast na realizaci akčního projektu člena AFYN v Nymburku
8. 2.	Workshop Evy Lustigové	Účast na workshopu Evy Lustigové, organizovaném členem AFYN v Gymnáziu v Nymburku
13. 2.	Schůzka českého uzlu EHRI-CZ	Schůzka partnerských institucí českého uzlu EHRI-CZ v Národním archivu.
22. 2.	30 let Institutu Tereziánské iniciativy	Recepce na Rakouské ambasádě
23. 2.	Workshop MemoGIS - "Jen obyčejný den"	Protižidovské zákony v protektorátu pro studenty University of New York in Prague se spoluprací Verto Education
4. 3.	17. strategická schůzka účastníků projektu LINDAT/CLARIAH-CZ	Za ITI byly na schůzce prezentovány výsledky dosažené v průběhu ledna a února r. 2024. Zejména dokončení kontroly kvality digitalizátů vytvořených v SOKA MI. Boleslav a identifikace posledních neznámých aktérů.
7. 3.	Pokládání Stolpersteine v Kralupech nad Vltavou	Při příležitosti položení kamene za Miroslava Goldbergera pronesla krátký proslov naše kolegyně, historička Radana Rutová.
8.-9. 3.	Tereziánský rodinný tábor Auschwitz-Birkenau	Pietní akt k výročí vyvraždění říjnového transportu do Tereziánského rodinného tábora spojený se seminářem v Osvětimi.
14. 3.	Peter Bogner o Maďarsku	Peter Bogner přednášel o antisemitismu v Maďarsku a jeho formách v minulosti i současnosti, to všechno v kontextu současné maďarské i mezinárodní politické situace.
15. 3.	Akční projekty Anne Frank Youth Network	Byl ukončen poslední projekt studentů zapojených ve školním roce 2023/24
20. 3.	A. Herzog: Občianska angažovanosť	Andrej Herzog ve webinári Občianska angažovanosť predstavil, jakým způsobem vede studenty k respektu k židovské historii, k židovským památkám a zvykům a pozitivní vliv na sociální atmosféru a respekt ve městě.
17.-19. 4.	Antisemitism: Denial, Distortion, Disguise	Účast na EPNA workshopu v Budapešti
18.-20. 4.	Pamäťové vzdelávanie	Seminár Nadácie Milana Šimečku v Národnej galérii v Bratislave predstavil rôzne prístupy k pamäťovému vzdelávaniu, a to od akademického a badateľského prístupu po umelcke vyjadrenie. Všetchny prístupy sme si mohli vyzkúšať ve workshopoch.

Datum	Akce	Anotace
30. 4.	Procházka Prahou s německým spolkovým prezidentem Frankem-Walterem Steinmeierem	Prezidenta prováděl ředitel ITI Tomáš Kraus.
6. 5.	Veřejné čtení jmen obětí holocaustu Jom ha-šoa	19. ročník se konal na Mariánském náměstí
6.-19. 5.	MemoMap: Dějiny holocaustu v Praze	Výstava ve venkovních prostorách Klementina, Praha
7. 5.	Workshop MemoGIS - "Jen obyčejný den"	Protižidovské zákony v protektorátu pro studenty Univerzity Karlova v Jáchymce
12. 5.	Lety u Písku	Uctění památky romských obětí holocaustu - účast na pietním aktu
15. 5.	Prezentace činnosti ITI	Dne 15. května jsme měli možnost představit Institut Tereziánské iniciativy a naši práci členům Spolku Rakušanů v České republice na půdě rakouského velvyslanectví. Představili jsme naše nejvýznamnější projekty, jako je databáze holocaust.cz, ale také naše nejnovější projekty, jako je brožura "Rakouské stopy v Terezíně".
19. 5.	Tereziánská tryzna	Připomenutí obětí nacistické perzekuce - účast na pietním aktu
29. 5.	Historie holocaustu v Čechách a na Moravě; antisemitismus dnes	Setkání se studenty Anglo-Americké Univerzity v Praze
30. 5.	Schůzka českého uzlu EHRI-CZ	Na schůzce partnerských organizací byl diskutován dřívější projekt Hranice paměti, představeny novinky, představen dashboard EHRI-CZ, probrány možnosti využití korpusů EHRI pro textové analýzy a propojení s Arolsen Archives.
30. 5.	Beseda s Tomášem Krausem	ZŠ Ohradní
1.-12. 6.	More Liberalism, Less Antisemitism? In Times of Political Change: Finding Reliable Partners for Europe's Pluralistic Future	Účast na EPNA workshopu v Lodži
12. 6.	Připomínka 95 let od narození Anne Frankové	U příležitosti narozenin Anny Frankové jsme oslavili její život a odkaz v digitální podobě. Vyzvali jsme lidi, aby nám poslali videa, ve kterých se podělí o své myšlenky a o tom, jaký vliv na ně měl Anin deník. Také jsme se procházeli ulicemi Prahy a ptali se kolemjdoucích. Výsledkem bylo 11 videí s 14 účastníky, mezi nimiž byli členové AFYN, ambasadoři a náhodní kolemjdoucí. Sdílená videa mají celkem 6 188 zhlédnutí (k 4. březnu 2025). Video naleznete zde: https://youtu.be/HAp7oUICkpU?si=8YwkqFIxD75IKOdM
19. 6.	Motýli z Terezína	ITI byl spoluorganizátorem představení festivalu Opera Nova.
20. 6.	Lidské osudy ve stínu holocaustu	Na Gymnáziu Bohumila Hrabala v Nymburce proběhla přednáška na téma Lidské osudy ve stínu holocaustu, kterou vedly Radana Rutová a Hanka Čadová. Přednáška studentům přiblížila osudy Židů během a po druhé světové válce. Radana Rutová se zaměřila na komplikovanou situaci v Terezíně po osvobození, konkrétně na tzv. Českou pomocnou akci a problémy spojené s repatriací vězňů. Hana Čadová se věnovala práci s archivními prameny, které pomáhají rekonstruovat lidské příběhy obětí holocaustu a poskytují hlubší porozumění jejich životům.

Datum	Akce	Anotace
24. 6.	Židovské osobnosti	Přednáška Tomáše Krause v Jičíně
25. 6.	Historie holocaustu	Přednáška Tomáše Krause a Daniela Löw-Beera pro studenty z gymnázia W. Ostwalda z Lipska
26. 6.	18. strategická schůzka účastníků projektu LINDAT/CLARIAH-CZ	Za ITI byly na schůzce prezentovány výsledky za březen až červen r. 2024, zejména šlo o ukončení digitalizačních prací v SOKA MI. Boleslav a přípravná jednání o digitalizaci v SOKA Nymburk a import prvních dokumentů z MI. Boleslavi do systému Collective Access.
24.-27. 6.	Memory of the Holocaust Roma and Sinti, Brno	Účast na prvním mezinárodním semináři z cyklu pořádaného Polin (PL), MRK (CZ) a ERIAC (DE)
27. 6.	Tomáš Kraus: Další, prosím	Slavnostním uvedením knihy v Literární kavárně Academia
29. – 30.6.	ARKS –Začínáme od nuly / Starting At Zero	Projekt záchrany a revitalizace původní textilní továrny rodiny Löw-Beerů v Brněnci, známé z příběhu Oskara Schindlera a jeho ženy Emilie. Mezinárodní setkání tvůrců, studentů a pedagogů z ČR, Maďarska, Belgie, Švýcarska, Německa a Slovenska. ITI koordinoval skupinu škol z Česka a ze Slovenska.
1. 7.	AFYN online check-in	1. července 2024 se pro zájemce uskutečnila online registrace do sítě AFYN. Akce poskytla platformu pro představení iniciativ Anne Frank Youth Network a zdůraznila probíhající projekty současných mladých ambasadorů Ani, Kaji a Toniho. Maxine z Anne Frank House v Amsterdamu poté představila mezinárodní příležitosti pro členy AFYN. Akce také poskytla účastníkům platformu pro sdílení jejich postřehů o motivech, které je vedly k připojení se k síti mladých lidí.
22. 7.	Z Prahy do Prahy - Po stopách Maxe Livniho v Česku, Polsku a Německu"	Účast na závěrečné akci projektu
22. 7.	Anne Frank Youth Forum	Úvodní on-line setkání k mezinárodnímu fóru v Nizozemsku
22.-25. 7.	Memory of the Holocaust Roma and Sinti, Berlin	Účast na druhém mezinárodním semináři z cyklu pořádaného Polin (PL), MRK (CZ) a ERIAC (DE), kam byla Dana Gabařlová pozvaná spolu s několika dalšími edukátory z Polska, Německa, Česka a Slovenska. Navštívili jsme organizace, které podporují romskou kulturu a romskou integraci a seznámili jsme se s problémy, kterým Romové v Německu čelí.
24.-30. 7.	(Re)Act International Youth Forum 2024	Ve dnech 24. až 30. července se členové české delegace AFYN zúčastnili mezinárodního fóra (Re)Act Youth Forum v Arnhemu a Amsterdamu, které pořádal Dům Anne Frankové. Akce svedla dohromady mladé lidi z celého světa, kteří spolu strávili týden plný workshopů, diskusí a společenských akcí. Program byl navržen tak, aby podnítil reflexi, dialog a spolupráci, a zahrnoval například sekci „Kreativita s posláním“. Fórum zdůraznilo význam rozmanitosti a aktivního přístupu mladých lidí a poskytlo prostor pro osobní růst i globální networking.
14. 8.	Tisková konference k uvolnění financí na opravu Žižkových kasáren	Ústí nad Labem, účast hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller, ředitel ITI Tomáš Kraus, radní pro investice Ústeckého kraje Tomáš Rieger

Datum	Akce	Anotace
20. 8.	Pietní akt v Hodoníně u Kunštátu	Účast na připomínce romských obětí holocaustu u příležitosti 80. výročí transportu do Osvětimi
21. 8.	Workshop Mezi dobrem a zlem: role a šedé zóny, Terezín	Workshop zorganizovala a vedla naše dobrovolnice Lena (spolek Gedenkdienst) společně se svým kolegou, dobrovolníkem (spolek Gedenkdienst) v památníku Terezín. Již dříve Lena spolupracovala na návrhu a přípravě workshopu a nyní mohla být u jeho první realizace s mezinárodní skupinou studentů.
29. 8.	Střídání dobrovolníků	Rozlučka s Lenou a uvítání Laurenze.
21. 8.	Mezi dobrem a zlem: role šedé zóny	Spolupráce rakouské dobrovolnice na workshopu v Terezíně
27.-28.8.	Smutek a radost z dějin	Účast na semináři Nadácie Milana Šimečky v Bratislavě
28. 8.	Mezi dobrem a zlem: role šedé zóny	Spolupráce s dobrovolnickou kanceláří v Terezíně při realizaci nového workshopu.
2.-3. 9.	Terezínští skladatelé	Seminář, koncert a prohlídka Terezína a pražského Josefova
3. 9.	Prohlídka pražské židovské čtvrti	Akce s využitím MemoGIS pro advokátní koncipienty u Zemského soudu v Lipsku.
5. 9.	Extremism Prevention Strategies	Seminář představil strategie prevence extremismu, které se využívají v Německu s několika příklady z jiných zemí v primární a v sekundární prevenci a resocializaci extremistů doplněné o příklady z praxe.
11. 9.	Terezín: Žižkova/Drážďanská kasárna	Fotoworkshop s Karlem Cudlínem
12. 9.	Antisemitismus, intolerance a diskreditace.	Účast na jednodenním semináři pořádaném MŠMT, kde jsme se seznámili s definicemi a přístupy různých organizací, příklady z praxe a řešením ve školním prostředí.
13. 9.	Memory of the Holocaust Roma and Sinti	Účast na webináři, kde jsme shrnuli poznatky z obou mezinárodních webinářů a zejména jejich využití v našich programech a společných projektech.
14. 9.	Umění proti smrti	Workshop pro edukátory o roli umění v Terezíně a jeho významu při posílení vůle přežít koncentrační tábory.
20. 9.	SOKA Nymburk	Návštěva okresního archivu se sídlem v Lysé nad Labem a náhled do fondů vytipovaných k digitalizaci. Domluva konkrétního postupu digitalizačních prací.
2. 10.	Schůzka českého uzlu EHRI-CZ	Online schůzka zástupců partnerských institucí českého uzlu EHRI-CZ, kde byly prezentovány výsledky partnerských institucí a první design portálu EHRI.CZ.
5. 10.	Místa nacistické nucené práce v severních Čechách a Sasku	Účast na networkingovém workshopu

Datum	Akce	Anotace
10. 10.	Check-in with the IHRA	Online setkání s představiteli Mezinárodního aliance pro připomínání holocaustu (IHRA). Účastníci získali cenné vhledy do vývoje a významu „Pracovní definice antisemitismu“. Diskuse se soustředila na praktickou využitelnost definice při identifikaci antisemitismu i nutnost zohlednění kontextu jednotlivých případů. Jurmet Huitema-de Waal, předsedkyně výboru pro antisemitismus a popírání holocaustu při IHRA dále představila aktivity IHRA v oblasti připomínání holocaustu, vzdělávání a výzkumu.
14. 10.	EUNIC Cluster Meeting	Prezentace činnosti ITI, zejména výstav, na setkání pracovní skupiny EU National Institutes for Culture (EUNIC) Cluster v Praze.
15. 10.	Roma a Sinti holocaust	Účast na webináři a online diskusi pořádaném Polin (PL). Program byl věnován připomínce genocidy Romů a Sintů za druhé světové války a úspěšným aktivitám spojeným s připomínkou.
15. 10.	Workshop MemoGIS - "Jen Obyčejný Den"	Workshop pro SMVV Praha s aplikací MemoGIS a analýzou informací o poměrech v protektorátu s využitím originálních dokumentů
17. 10.	Přivítání dobrovolníků na Rakouské Ambasádě	Setkání s rakouskou velvyslankyní v Praze, Bettinou Kirnbauer se účastnili i členové týmu ITI.
25. 10.	Německé vydání knihy „Plyn, plyn, pak oheň“	Setkání se synem autora jedné z prvních reportáží o holocaustu Tomášem Krausem.
26. 10.	AFYN Zine Workshop	V říjnu 2024 jsme uspořádali kreativní workshop Zine, inspirovaný zasedáním Fóra mládeže. Účastníci se seznámili s historií zine jako expresivního nástroje marginalizovaných komunit a vytvořili si vlastní DIY časopisy na témata, která je zajímají. Workshop zdůraznil roli kreativity v aktivismu a osobním vyprávění. Koncept této akce byl inspirován vysoce ceněným workshopem „Creativity with a Cause“, který se konal během IYF a vedl ho Sam z Anne Frank UK Trust.
4. 11.	Schůzka AFYN spolupráce v ČR	„Seznamte se“ – potenciální spolupráce AFYN s dalšími organizacemi v České republice
13.-15. 11.	Exploring Antisemitism and Disinformation in the Digital Space	Účast na EPNA workshopu v Bělehradě, Srbsko. Workshop byl věnován situacím, kde Židé čelí narůstajícímu antisemitismu v digitálním prostoru i v přístupu některých oficiálních představitelů účastnických zemí.
15. 11.	Workshop MemoGIS - Jen Obyčejný Den	Omezování práv Židů v protektorátu. Aktivity a práce s archivními materiály se studenty University of New York in Prague
19. 11.	19. strategická schůzka účastníků projektu LINDAT/CLARIAH-CZ	Za ITI byly na schůzce vykazovány výsledky za období červenec až listopad r. 2024. Zejména se jednalo o komplikace spojené s digitalizací v SOKA Nymburk, od které jsme nakonec ustoupili a rozhodli se digitalizovat alespoň část materiálů ze SOKA Kolín. Dále o editaci dokumentů v systému Collective Access a badatelských dotazech.
25. 11.	Catch Up Anne Frank Center	Thomas Elmecker vzdělávací program pro USC
27. 11.	Roma and Sinti Holocaust, závěrečná konference	Dana Gabařová, účast na závěrečné celodenní mezinárodní on-line konferenci, kterou organizoval POLIN. Byly představeny různé projekty, které společně vytvořili účastníci mezinárodních workshopů na podporu připomínky genocidy Romů a na podporu romských komunit.

Datum	Akce	Anotace
2. 12.	Workshop MemoGIS	Omezování práv Židů v protektorátu. Aktivita a práce s archivními materiály se studenty International Studies Abroad v Univerzitě Karlově
6.-8.12.	„Antisemitismus a my“, seminář pro pedagogy	Jak učit o antisemitismu a holocaustu tak, aby výuka měla hmatatelný dopad.
10. 12.	Online Beseda AFYN	V prosinci 2024 byla konečně zahájena nová čtvrtletní série online akcí s názvem Online Beseda. První akce se konala v den Mezinárodního dne lidských práv a nesla téma „Naše práva, naše budoucnost, právě teď“. Účastníci zhlédli krátký film Cesta k důstojnosti: Síla vzdělávání v oblasti lidských práv a poté se rozdělili do menších skupin, aby diskutovali o roli lidských práv ve svých komunitách a životech. Cílem této série je podnítit pravidelnou diskusi o důležitých společenských tématech prostřednictvím smysluplných rozhovorů.
13. 12.	Koho jsme ztratili	Účast na mezinárodní konferenci ILP v Bratislavě na závěr projektu Koho sme stratili . Do projektu byli zapojení učitelé, studenti a pracovníci neziskových organizací ze Slovenska, Maďarska a Německa. Na konferenci byly představené umělecké práce žáků a studentů, kteří zpracovávali téma konkrétní příběhy lidí za holocaustu.

Veřejné čtení jmen obětí holocaustu - Jom ha-šoa

Dne 6. května proběhl již 19. ročník Veřejného čtení jmen obětí holocaustu "Jom ha-šoa". Ve 31 městech České republiky zazněla jména obětí nacistické perzekuce. Tato akce si našla své pevné místo a v průběhu let se z ní podařilo vytvořit tradici, která připomíná ve veřejném prostoru osudy jednotlivých lidí. Ročník 2024 byl věnován příběhům lidí, kteří se sice vyhnuli hromadným deportacím v letech 1939-1943, ale až do konce války žili v nejistotě a ohrožení. Byli to zejména lidé, žijící ve smíšených manželstvích a jejich děti, ale i lidé, kteří se po dobu války ukrývali a museli se spolehnout na pomoc svých zachránců. Jim byly také věnované dva nové panely navazující na výstavu MemoMAP představené v Praze.

Ke čtení jmen se v roce 2024 připojila tato města: Bechyně, Blatná, Brno, Čáslav, Havlíčkův Brod, Hroubovice, Choceň, Ivančice, Karlovy Vary, Kladno, Klatovy, Kolín, Kosova Hora, Kutná Hora, Liberec, Luhačovice, Mělník, Náměšť nad Oslavou, Nymburk, Olomouc, Písek, Plzeň, Poděbrady, Praha, Prostějov, Rokycany, Sušice, Teplice, Ústí nad Labem, Ústí nad Orlicí a Vysoké Mýto.

Praha
6. května, 14:00 – 17:00
Mariánské náměstí
u kašny Terezký

יום השואה
Jom
ha-
Šoa

VEŘEJNÉ ČTENÍ Jom ha-Šoa 2024 JMEN OBĚTÍ HOLOCAUSTU

... je maraton čtení jmen a stručných osudů obětí nacistické perzekuce, mužů, žen a dětí, kteří byli zavražděni během druhé světové války.

Doprovodný program

výstava MemoMap: Dějiny holocaustu v Praze, která bude umístěna v prostorách Klementina

Akce se koná pod záštitou
Velvyslanectví Státu Izrael v
České republice a Bohuslava
Svobody, primátora hl. m. Prahy.

Databáze obětí holocaustu

Jedním z našich úkolů je zachytit a uchovat stopy osudů Židů z našeho území. Prvním výstupem naší dokumentační činnosti byly Terezínské pamětní knihy, na které Databáze obětí přímo navazuje. Ta přináší vedle základní životopisných dat, také i fotografie a digitalizované archivní prameny, které přibližují konkrétní lidské příběhy a navracejí obětem jejich tváře. Tyto informace jsou veřejnosti dostupné na portálu holocaust.cz, prostřednictvím Databáze obětí a Databáze dokumentů. Informace z databáze využíváme také při přípravě programů pro edukátory, studenty a žáky.

Databáze shromažďuje údaje o Židech z Čech a Moravy, ale i o těch, kteří byli do terezínského ghetta deportováni z dalších evropských zemí, jako je Německo, Rakousko, Nizozemsko, Dánsko, Slovensko či Maďarsko.

Součástí databáze jsou rovněž jména a základní informace o obětech „Cikánského tábora I“ v Letech u Písku – mužích, ženách a dětech, kteří zde zemřeli v letech 1942 a 1943. Tito lidé, převážně romského či sintskeho původu, jsou spolu s oběťmi z Hodonína u Kunštátu, z koncentračního a vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau a dalších míst mezi více než 5 000 Romy, Sinty a dalšími lidmi, kteří byli z území dnešní České republiky zavražděni v rámci nacistické genocidy tzv. „cikánů“.

Naším úkolem je nejen evidence a zveřejnění těchto údajů, ale i aktivní práce s nimi. Badatelům z řad odborné i širší veřejnosti poskytujeme rešeršní podporu. V roce 2024 jsme zpracovali 90 individuálních dotazů, které si vyžádaly přes 55 hodin práce.

V roce 2024 jsme databázi rozšířili o přibližně 550 nových skenů z fondů Státního okresního archivu Mladá Boleslav a opravili jsme 250 nesprávně uvedených záznamů.

[Jeanetta Hermanová](#)

[Alice Herrmannová](#)

[Hanuš Herrmann](#)

[Ludvík Hecht](#)

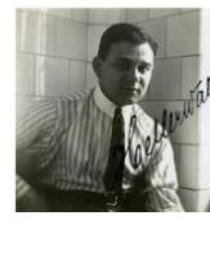
[Erik Heller](#)

[Klára Herzová](#)

[Otto Zweigenthal](#)

[Valtr Heller](#)

[Rudolf Zlatkovič](#)

[Gertruda Zentnerová](#)

[Růžena Hellerová](#)

[Rudolf Hirsch](#)

Od čísel k příběhům - Střední Čechy

V rámci rozvoje Databáze obětí jsme v roce 2022 zahájili tříletý projekt na rozšíření databáze o dokumenty ze středočeských okresních archivů.

V roce 2024 skončily digitalizační práce ve Státním okresním archivu v Mladé Boleslavi, ve kterém jsme působili v loňském roce. Celkem jsme zde získali 4198 scanů. Konečné práce v archivu se nesly v duchu opravných a doplňujících skenů a identifikace dostatečně neidentifikovaných osob (aktérů). První fázi digitalizační práce jsme zde ukončili v březnu a na podzim jsme pokračovali digitalizací řidičských průkazů a osvědčení o státním občanství z fondů okresních úřadů. V první polovině roku také začal import těchto dokumentů do systému Collective Access a následně i na portál holocaust.cz.

Po ukončení prací v SOKA Ml. Boleslav jsme za své další působiště zvolili Státní okresní archiv v Nymburce se sídlem v Lysé n. Labem. Byla domluvena digitalizace obdobných materiálů jako v předchozím archivu, tedy pasová a související agenda z fondů okresních úřadů, z fondů okresních soudů, a poté spisy k prohlášení osoby za mrtvou z období po konci 2. světové války. Ve spolupráci s archivem bylo zjištěno, že fond okr. úřadu Nymburk je před zpracováním a k digitalizaci dojde při pořádacích pracích přímo archivářem z Lysé nad Labem. Spisy k prohlášení za mrtva pro požadované období byly stále ještě uloženy na příslušných soudech a byly teprve archivem vyžádány.

Třetím archivem je Státní okresní archiv v Kolíně, o kterém jsme věděli, že je zde uložena pasová agenda z let 1929 - 1939. V nové jednání o možnosti digitalizace jsme s archivem vstoupili na podzim, ale vzhledem k plánované rekonstrukci archivu dojde k digitalizaci až v roce 2025.

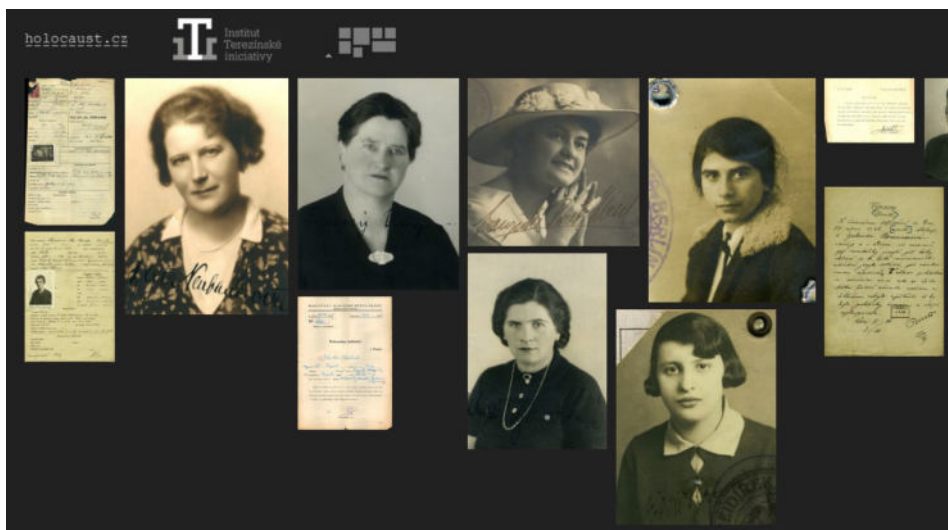
Představení výsledků výzkumu bylo také součástí dvou přednášek a dvou workshopů pro studenty a veřejnost.

Díky digitalizaci archiválií a jejich zpřístupnění zlepšujeme možnosti výzkumu dějin židovských obyvatel a jejich předválečného života badatelům z celého světa. Prostřednictvím portrétních fotografií vracíme tváře další řadě obětí. Školám nabízíme další úhel pohledu na dějiny holocaustu, tzv. protektorátu, ale i Československa před 2. světovou válkou. Archivům a archivářům pomáháme zefektivnit práci při vyhledávání osobních fondů obětí holocaustu a díky digitalizaci přispíváme k zachování originálních dobových materiálů v listinné podobě.

Vzdělávací portál holocaust.cz

Vzdělávací portál holocaust.cz byl spuštěn v roce 2001 a od té doby přináší rozsáhlé informace k tématu holocaustu, rasismu a antisemitismu. V současné době patří k nejrozsáhlejším zdrojům informací o holocaustu v češtině. Při výběru textů klademe důraz na to, aby události holocaustu byly především podnětem k přemýšlení o dějinách i současnosti. Tematicky leží ve středu naší pozornosti oblast českých zemí, ale věnujeme se i celkovému evropskému kontextu. Řada textů vychází a navazuje na Databázi obětí, která jse veřejnosti zpřístupněna právě přes portál holocaust.cz.

European Holocaust Research Infrastructure (EHRI)

EHRI je evropská výzkumná infrastruktura, vzniklá v roce 2010, která prostřednictvím přístupu k informacím o archivních sbírkách a k vědeckým datům, jakož i školením a propojováním komunit badatelů, podporuje vědecký výzkum o holocaustu.

Institut Tereziánské iniciativy se stal součástí EHRI v roce 2023, v témže roce se EHRI v rámci České republiky stalo součástí velké výzkumné infrastruktury LINDAT/CLARIAH-CZ. Dánská vláda v roce 2024 zažádala u Evropské komise o transformaci EHRI na EHRI-ERIC (European Research Infrastructure Consortium).

Národním koordinátorem českého uzlu EHRI-CZ je Masarykův ústav a Archiv AV ČR (MÚA), dalšími členy jsou pak vedle ITI Památník Terezín (PT), Národní archiv (NA) a od roku 2024 jako host Židovské muzeum (ŽM).

V průběhu roku 2024 se konala celkem tři setkání českého uzlu EHRI-CZ. ITI, zde především prezentoval rozšiřování databáze obětí o nové digitalizáty z regionálních archivů Středočeského kraje. V rámci dalších bodů se pak diskutovalo zejména o podobě a funkcích portálu českého EHRI, popisech data-setů, využití možností textové analýzy, vytvoření přístupového bodu do Arolsen Archives v Národním archivu.

LINDAT/CLARIAH-CZ - Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy

Od začátku roku 2023 jsme členy výzkumné infrastruktury LINDAT/CLARIAH-CZ. Ta představuje český národní uzel panevropských výzkumných infrastruktur CLARIN-ERIC (Common Language Resources and Technology Infrastructure), DARIAH-ERIC (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) a EHRI-ERIC (European Holocaust Research Infrastructure, ve stádiu přípravy).

Shromažďuje, zpracovává, anotuje a uchovává jazyková, multimediální a jiná data související s českým jazykovým prostředím. V oblasti umění a humanitních oborů jde o literaturu a literární vědy, historii včetně zdrojů orální historie a výzkumu holokaustu a genocid 20. století, historickou bibliografii, kulturu a vědu o kultuře, historii umění, filosofii, film a filmovou historii včetně nových médií a jejich analýzy, vizuální umění, muzikologii a historii hudby, etnologii, folklor, archeologii, egyptologii a interdisciplinární obory v jejich kombinaci, a to i s moderními technologiemi.

Hlavním cílem infrastruktury je zpřístupnit digitalizované datové zdroje v uvedených oborech široké vědecké komunitě, a to včetně softwarových služeb nutných k jejich efektivnímu využití. Součástí programu infrastruktury jsou také vzdělávací aktivity. V průběhu roku 2024 proběhly tři strategické schůzky, na kterých jsme postupně prezentovali náš postup digitalizace nových fondů ze středočeských archivů, které budou zpřístupněny na holocaust.cz v dalších letech.

Hlavním řešitelem projektu je Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy v Praze a je koordinován Ústavem formální a aplikované lingvistiky při informatické sekci. Finančně jej zajišťuje MŠMT.

Další členové infrastruktury: Národní archiv ČR, Filosofický ústav AV ČR, Historický ústav AV ČR, Knihovna AV ČR, Masarykova univerzita / Filozofická fakulta, Masarykova univerzita / Fakulta informatiky, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Moravská zemská knihovna v Brně, Národní filmový archiv, Národní galerie v Praze, Národní knihovna ČR, Památník Terezín, Univerzita Karlova / Filozofická fakulta, Ústav pro jazyk český AV ČR a Západočeská univerzita v Plzni / Fakulta aplikovaných věd.

Anne Frank Youth Network (AFYN.CZ)

Anne Frank Youth Network je rostoucí globální síť postavená na dobrovolnictví, která existuje proto, aby mladé lidi po celém světě aktivně zapojila a podpořila v práci, kterou považují za důležitou. Všechny aktivity, které jsou inspirované deníkem Anne Frankové a jejím životním příběhem, mají za cíl zvyšovat informovanost, aktivní občanství, podporovat dialog a demokratické hodnoty v dnešní době. Členové působí jako vrstevničtí učitelé - peer education, neboli když mladí lidé učí jiné mladé lidi. Naším cílem v České republice je poskytnout mladým lidem platformu, která jim umožní pozitivně ovlivňovat společnost a své komunity.

Anne Frank Youth Network v ČR měl v roce 2024 dynamický a úspěšný rok, který se nesl ve znamení kombinace osobních seminářů, mezinárodních výměn, kreativních workshopů a digitální osvěty.

Naši členové se pustili do realizace svých vlastních projektů na svých školách a komunitách:

6. února 2024 Jiráskovo gymnázium Náchod: Různé pohledy na druhou světovou válku

7. až 8. února 2024 ZŠ Komenského Nymburk: Po stopách Evy Pickové – historie a my

3. března 2024 – konec roku 2025 ZŠ Juventa Milovice: Život Židů během holocaustu

Celkem se všech tří projektů zúčastnilo přibližně 200 účastníků.

afyn.cz v číslech: proběhly čtyři akce (online i prezenční), členové navrhli a realizovali tři akční projekty a rok jsme zakončili prezentací o zkušenostech členů s vzájemným vzděláváním učitelů. 8 akcí – 233 účastníků – čtyři různá místa konání. Lze tedy říci, že rok 2024 byl pro AFYN v České republice velmi rušný a produktivní.

Více naleznete zde: <https://vystava.my.canva.site/ourjourney24>

European Practicioners Network against Anti-Semitism (EPNA)

Od poloviny roku 2023 je ITI členem evropské profesní sítě EPNA (European Practitioners Network Against Antisemitism). Tato evropská platforma propojuje odborníky a instituce z celé EU i dalších zemí, kteří se aktivně zabývají bojem proti antisemitismu a rasismu. EPNA vytváří prostor pro mezinárodní spolupráci, sdílení zkušeností a rozvoj nových přístupů, jak těmto jevům čelit. Členy sítě jsou antirasistické organizace, židovské instituce, památníky holocaustu, vzdělávací a lidskoprávní organizace, které spolupracují napříč profesemi i zeměmi. Síť funguje prostřednictvím tematicky zaměřených pracovních skupin, jež umožňují hlubší výměnu poznatků a odborných strategií v jednotlivých oblastech. V rámci EPNA jsme se zapojili do pracovní skupiny, zaměřené na vzdělávání a na výskyt antisemitismu mezi mladými lidmi – od základních škol po univerzity. v roce 2024 jsme se zapojili do mezinárodních workshopů v Budapešti (H), v Lodži (PL) a v Bělehradě (RS).

Budapešť: 17. – 19. dubna 2024

Workshop kladl důraz na současné trendy popírání a překrucování holocaustu v Maďarsku. Účastníci měli možnost se setkat v tematických skupinách, my jsme se zapojili do skupiny, věnované vzdělávání. Účastníci z různých zemí sdíleli zkušenosti s výukou o holocaustu, s projevy antisemitismu ve školním prostředí a s výzvami po 7. říjnu 2023. Konference ukázala, že boj s antisemitismem – ať už kognitivním, afektivním nebo behaviorálním – vyžaduje agilitu, interdisciplinarnost a citlivost k regionálním odlišnostem, jakož i aktuální, mediálně citlivý a inkluzivní přístup. Společným jmenovatelem se stala otázka: Jak antisemitismus definovat a jak na něj efektivně reagovat ve světě digitálních manipulací, kulturních stereotypů a ideologického rozostřování reality.

Lodž: 10.–12. června 2024

Téma workshopu v Lodži znělo „Více liberalismu, méně antisemitismu Hledání spolehlivých partnerů pro pluralitní budoucnost Evropy v době politických změn“. Hlavní otázkou bylo, zda politický a právní návrat k liberálním demokratickým principům pomáhá efektivně bojovat proti antisemitismu, a to i v kontextech, kde dříve dominovaly neliberální režimy

Workshop propojil teoretickou reflexi (obnova demokracie, případy antisemitismu) s praktickými dovednostmi (vzdělávání, síťování, kampaně), ukázal, že liberální struktury spolu s občanskou akcí mohou efektivně čelit antisemitismu. Pro EPNA je to klíčovým impulsem k dalším aktivitám na národní i evropské úrovni.

Memory of the Holocaust of Roma and Sinti

Mezinárodní vzdělávací program Memory of the Holocaust of Roma and Sinti realizovalo Polské muzeum historie polských Židů (POLIN) ve spolupráci s Muzeem romské kultury (MRK, ČR) a ERIAC (DE). Program, určený pro pedagogy a odborníky z oblasti muzejnictví z Česka, Polska a Německa, probíhal od června do října 2024 a zahrnoval odborné pobyty v Brně a Berlíně, následované sérií online setkání.

Dana Gabařová reprezentovala ITI v mezinárodním konsorciu, zaměřeném na rozvoj inovativních vzdělávacích konceptů připomínající holocaust Romů a Sintů, který je dosud v historických narativech i muzejní praxi silně podreprezentován. Společně s kolegy z regionu vytvářela metody a nástroje pro připomínku, vzdělávání i umělecké interpretace tohoto historického tématu. Hlavní cíle projektu zahrnovaly mezioborové porozumění, podporu inkluze romské perspektivy v muzejnictví a rozvoj pedagogických strategií, reagujících na současné výzvy v boji proti diskriminaci a antisemitismu.

Program vyvrcholil závěrečnou online konferencí, určenou k prezentaci výsledků – nových konceptů, metodických postupů a uměleckých forem. Na tomto projektu jsme spolupracujeme s Ústeckým krajem a naším cílem je upozornit na současný neutěšený stav historických památek v Terezíně, a to především Žižkových kasáren a Malé pevnosti, a podnítit veřejnou diskusi o jejich budoucnosti. Společně usilujeme nejen o získání finančních prostředků na sanaci objektů, ale i o dlouhodobé promyšlení multigenerační vize živého a atraktivního prostoru pro město a region.

Terezínská kasárna - Iniciativa Terezín 245

V létě 2024 vznikl vizuální doprovod prostřednictvím filmu a fotografií – z natáčení s využitím dronu i sérií snímků od Karla Cudlína, které byly následně volně k dispozici. Na tiskové konferenci 14. srpna byly představeny uvolněné státní i krajské dotace ve výši více než 2,2 miliardy korun, doplněné o videoprojekci a mediální výstupy na idnes.cz a v titulech jako Reflex či Blesk.

Dále byl v září 2024 uspořádán seminář pro studenty Kreativní školy Michael – v rámci odborného foto-workshopu pod vedením Karla Cudlína proběhla exkurze po významných místech Terezína s výkladem ředitele ITI Tomáše Krause a starosty města Terezín René Tomáška. Projekt navázal i na spolupráci s místní organizací Terezín – město změny z.s. a byl představen potenciálním investorům v druhé polovině roku 2024. připomenutí, vytvořených samotnými účastníky programu.

Rakouské stopy v Terezíně

Tímto projektem jsme vybudovali živý most mezi Českou republikou a Rakouskem a osvětlili tak důležitou část naší společné střeoevropské historie. Chceme zaplnit mezery ve vzdělávání o holocaustu vytvořením výukových materiálů, které odhalí dosud skrytý aspekt tohoto temného období. Naším cílem je dekonstruovat nacisty šířený idylický obraz Terezína jakožto samosprávného židovského území a zasadit toto město do širšího kontextu holocaustu.

V rámci projektu vznikla vzdělávací publikace pro rakouské učitele a studenty, která přibližuje osudy rakouských Židů v Terezíně. Publikaci je možné si na našich stránkách volně stáhnout.

V první části jsou obecně popsány dějiny ghetta a koncentračního tábora Terezín se zvláštním důrazem na rakouské stopy. Po každé kapitole jsou uvedeny otázky, které studentům pomohou zamyslet se nad přečteným textem a prohloubit si tak povědomí o této problematice.

Druhá část obsahuje originální dokumenty a jejich překlady, vztahující se k osudu Reginy Machlupové. Rozborem těchto dokumentů se žáci na základě příběhu Reginy Machlupové dozvědí také to, jaké informace lze z archivů získat a jak s těmito informacemi dále pracovat.

Na závěr se žáci mohou seznámit s básní Leo Strausse, kterou napsal během svého pobytu v Terezíně. Toto poetické vylíčení temné doby vybízí žáky nejen k zamyšlení nad obsahem básně, ale také k hlubokému zamyšlení nad jejím kontextem. Nabízí jedinečnou příležitost zabývat se emocemi a prožitky lidí v těžkých situacích a rozpoznat lidskost uprostřed hrůzy.

Téma nabízí možnost přiblížit osud jednotlivců prostřednictvím skupinové práce. Za tímto účelem byly vypracovány instrukce pro skupinovou práci a pokyny pro práci s osobními osudy a zprávy o zkušenostech. To může být užitečné i s ohledem na možné otázky.

MemoGIS a MemoMAP

Webová aplikace MemoGIS nabízí uživateli, pohybujícímu se v prostoru města lokálně zakotvené informace o místech, osobách a událostech. Umožňuje prohlížení konkrétně líčených míst, jejich vyhledávání podle lokality a podle základních osobních údajů a prohlídky konkrétního místa. Umožňuje mód automatického zobrazení obsahu na základě pozice a ložení pro pozdější čtení.

Výstava MemoMAP: dějiny holokaustu v Praze na šestnácti panelech vizuálně zachycuje, jak se v důsledku protektorátních protizidovských nařízení postupně zmenšoval prostor Prahy pro obyvatele, označené za Židy. Ukazuje, jak narůstal počet míst, kam nesměli vstupovat – od veřejných parků, lesů, konkrétních ulic a budov, přes obchody mimo vymezené hodiny, kina, divadla, koncertní sály a sportoviště, až po dětská hřiště a školy. Přibližuje, jak jim byla omezována občanská práva a zabavován majetek.

Přibývající příkazy a zákazy vytvořily neviditelné bariéry, které bránily kontaktu mezi židovskými a nežidovskými obyvateli města – a to ještě dříve, než začaly deportace do transportů a koncentračních táborů. Výstava byla navržena tak, aby byla srozumitelná široké veřejnosti bez potřeby odborného výkladu, zároveň ale slouží jako úvod k digitální aplikaci MemoGIS a nabízí vhled do jejího obsahu.

Venkovní varianta výstavy byla představena v rámci Jom ha-Šoa v Praze, kdy byla umístěna od 6. do 19. května 2024 na nádvoří Klementina. Při této příležitosti vznikly i dva nové roll-upové panely, věnované příběhům židovských míšenců v letech 1944 - 1945. Putovní verze výstavy byla následně zařazena do programu semináře „Antisemitismus a my“, který se konal 6. - 8. prosince 2024. Zmenšené verze panelů byly využívány také při seminářích pro studenty i v rámci prezentací naší činnosti.

Příručka pro průvodce

V roce 2024 vznikla příručka, která pomůže průvodcům z řad edukátorů vrstevnického vzdělávání připravit se na své lekce. Obsahuje shrnutí obsahu jednotlivých panelů a související otázky k přemýšlení. Dale jsou do příručky zařazeny otázky vztahující se k městu, ve kterém studenti nebo návštěvníci výstavy žijí. V doprovodném sešitu najdou vzorový průběh prohlídky s příklady doplňujících aktivit k lepšímu porozumění době pronásledování za druhé světové války.

Schindlerova archa

V roce 2023 jsme se připojili k projektu, který realizuje Nadační fond Archa - rodiny Löw-Beer a Oskara Schindlera. Schindlerova archa - továrna byla pracovní tábor, ve kterém bylo zachráněno 1200 Židů ze Schindlerova seznamu, jejichž příběh známe z filmu Stephena Spielberga. Nachází se v Brněnci na Moravě a byla součástí druhé největší továrny na vlnu v Evropě, kterou postupně od roku 1853 vybudovala židovská rodina Löw-Beer. V roce 1938 Löw-Beerovi uprchli před nacisty, a továrna jim byla konfiskována. V době komunismu byla po určitou dobu funkční, nicméně v devadesátých letech byla uzavřena a několik desetiletí chátrala. V roce 2019 rodina Löw-Beerů zdevastovanou továrnu odkoupila (v rámci prodeje nefunkční firmy), a ve spolupráci s místní komunitou založila nadaci. Spolu vytvořili projekt Muzea přeživších, textilní laboratoře a držitelného rozvoje místní komunity.

V rámci projektu koordinuje tým pedagogů z pěti škol z Česka, Slovenska, Maďarska, Belgie a Německa, kteří se podílejí na vytváření vize muzea a na ověřování plánovaných vzdělávacích aktivit. Zapojili jsme se do online workshopů pro pedagogy a studenty, zejména do mezinárodního setkání "Jak se dělá muzeum" přímo v Brněnci a v Brně. Účastníci se mohli setkat s autory konceptu muzea, sdílet s nimi své představy, jak by mělo muzeum vypadat, aby bylo aktuální především pro mladou generaci, a v neposlední řadě potkat se a promluvit se zástupci rodiny Löw-Beerovi, s pamětníky a jejich potomky a stát se tak spoluvůdci budoucí expozice.

Vzdělávání - Holocaust a my

V roce 2024 jsme pod souhrnným názvem „Holocaust a my“ pokračovali v realizaci seminářů a workshopů určených pedagogům, lektorům a mladým lidem zapojeným do vrstevnického vzdělávání. Jednotlivé akce připravili jak naši odborníci, tak kolegové ze spolupracujících institucí. Účastníkům jsme nabídli jak osvědčené přístupy k výuce o holocaustu, tak nové metody a aktivity, které vycházejí z naší výzkumné činnosti nebo ze spolupráce s partnery.

80 let od vyvraždění zářijových transportů terezínského rodinného tábora v Auschwitz-Birkenau

V pátek 8. března proběhl v sekci BIIb v bývalém koncentračním a vyhlazovacím táboře v Auschwitz II - Birkenau, kde se nacházel takzvaný tzv. terezínský rodinný tábor, pietní akt k uctění památky lidí, kteří byli zavražděni v noci z 8. na 9. března 1944. Akce se kromě ředitele Institutu Terezínské iniciativy Tomáše Krause zúčastnili i ředitel Památníku Terezín Jan Roubínek, ředitelka Beit Terezín (Izrael) Tami Kinberg, předsedkyně správní rady Institutu Terezínské iniciativy Michaela Rozov a za Židovské muzeum v Praze Jana Šplíchalová. V neposlední řadě také zástupci pedagogů, absolventů našich seminářů. V sobotu dopoledne proběhla diskuze, během níž mohli účastníci klást otázky reprezentantům ITI, Památníku Terezín a Beit Terezín. Poté následovala návštěva Oszpicin - Židovského muzea v Osvětimi.

Umění proti smrti

V září 2024 jsme uspořádali jednodenní vzdělávací seminář, zaměřený na využití umění jako pedagogického a lidskoprávního nástroje ve výuce o holocaustu. Program byl určen především pedagogům, vzdělávatelům a pracovníkům v oblasti kulturního a historického vzdělávání. Seminář spojil odborné přednášky s praktickými výukovými lekcemi a nabídl mezioborový pohled na kulturní odpor v terezínském ghettu. Roman Ferstl představil program věnovaný výtvarnému světu Bedřicha Fritty – karikaturisty a ilustrátora z Terezína, jehož dílo představuje jedinečné svědectví o životě v ghettu. Dana Gabařová ve workshopu Tajná řeč

kabaretu přiblížila funkci kabaretu jako prostředku vyjádření naděje, ironie i odporu v extrémních podmínkách ghetta. Program zakončila Bára Tocháčková programem Válka zanechává hluboké stopy, který představil umělecké reflexe války v různých formách – výtvarných, literárních i hudebních. Účastníci oceňovali mezioborový přístup, inspirativní vedení lekcí a možnost sdílení s kolegy. Ocenili také konkrétní nápady pro využití ve výuce a výrazné emocionální působení některých aktivit.

Antisemitismus a my

O víkendu od 6. do 8. prosince 2024 jsme v Terezíně uspořádali seminář „Antisemitismus a my“ pro učitele a peer edukátory. Akce byla organizována ve spolupráci s EPNA (European Practitioners against Antisemitism) a za podpory německého Ministerstva zahraničních věcí. Seminář nabídl bohatý program zaměřený na to, jak učit o antisemitismu a holocaustu tak, aby výuka měla hmatatelný dopad a zároveň se vyvarovala neúmyslným projevům antisemitismu.

Učitelé i peer edukátoři měli možnost sdílet své zkušenosti, diskutovat o metodách, jak antisemitismus rozpoznat a jak s ním efektivně pracovat ve třídě. Účastníci semináře ocenili praktický přístup, sdílení příkladů a konkrétní nástroje využitelné při výuce.

Workshop MemoGIS – „Jen obyčejný den“

Workshop Jen obyčejný den popisuje, do jaké míry protizidovské zákazy, výnosy a nařízení platící v době nacistické okupace ovlivnily každodenní život protektorátních Židů, a to na příkladu Prahy. Po seznámení se se

základní terminologií týkající se holocaustu a s různými skupinami obětí si účastníci prostřednictvím aktivity představí, jak moc byl každodenní život židovského obyvatelstva omezen diskriminačními antisemitskými nařízeními. Tato nařízení však nebyla pasivně přijímána, ba naopak mnohdy docházelo k jejich porušování - ať záměrně nebo bezděčně. Tyto incidenty přináší aplikace MemoGIS, kterou jsme vyvinuli ve spolupráci s Masarykovým ústavem a archivem AVČR v minulých letech.

Jednotlivé workshopy se konaly:

- 23. 2. 2024 pro studenty z University of New York in Prague, 6 účastníků
- 7. 5. 2024 pro University Studies Abroad Consortium (Univerzita Karlova), 12 účastníků
- 14. 10. 2024 pro Školu mezinárodních a veřejných vztahů (ŠMVV) v Praze-Nuslích, 14 účastníků
- 15. 11. 2024 pro skupinu výměnných studentů z USA, 9 účastníků
- 2. 12. 2024 pro skupinu zahraničních studentů z programu International Study Abroad a programu Historie a teritoriální studia, 20 účastníků

Prohlídka židovské čtvrti pro advokátní koncipienty Zemského soudu v Lipsku

3. září 2024 se 17 koncipientů Zemského soudu v Lipsku zúčastnilo prohlídky pražské židovské čtvrti. Exkurzi zorganizoval a vedl náš pedagog Thomas Elmecker, kterému pomáhal náš nový dobrovolník Laurenz Neureiter. Thomas seznámil účastníky s historií židovského života v Praze a v ČR a hovořil také o historii antisemitismu na našem území. Během exkurze měli účastníci příležitost využít webovou aplikaci MemoGIS, ve které se mohli podívat na to, jak jednotlivá protižidovská nařízení byla porušována, mnohdy však bezděčně, a jak byly tyto prohřešky postihovány. Je důležité, aby se historií národněsocialistických zločinů zabývaly také budoucí generace právníků a soudců.

Networkingový workshop: „Místa nacistické nucené práce v severních Čechách a Sasku“

V sobotu, 5. října 2024, se v Ústí nad Labem uskutečnil networkingový workshop na téma nacistické nucené práce v sasko-českém pohraničí. Zúčastnili se ho zástupci různých organizací a institucí, které se tímto tématem zabývají z různých úhlů pohledu.

Mezi přednášejícími byl i pan Jan Hasil z Archeologického ústavu Akademie věd ČR, který hovořil o současném stavu a perspektivách archeologie nucených prací v Čechách. Další zajímavý příspěvek přednesl Petr Pijáček ze sdružení Političtí vězni, a to o tábore nucených prací Rovnost v době komunistického režimu v bývalém Československu. Z německého pohledu byla podrobněji rozebrána činnost odpovědných orgánů v Sasku a oblast napětí, ve které působí. Mezi jednotlivými prezentacemi byl kladen důraz na dialog a navazování kontaktů mezi účastníky. Mimo jiné byla představena výstava „Ztracená paměť“, koncipovaná Institutem a jeho partnery v minulých letech. Odpoledne byl workshop zakončen exkurzí do podzemní továrny Rabštejn, kde se z vězňů koncentračního tábora Rabštejn, pobočného tábora koncentračního tábora Flossenbürg, vyráběly letecké součástky pro firmu Weserflug GmbH.

Knihovna

Odborná knihovna Institutu Tereziánské iniciativy je zaměřena na téma pronásledování a vyvražďování českých a evropských Židů a Romů, dějiny druhé světové války, dějiny židovských komunit a problematiku antisemitismu a rasismu. Přibližně 6 976 svazků českých a zahraničních publikací. V roce 2024 se nám především díky darům knihovní fond rozrostl o 26 nových titulů.

Všechny svazky jsou opatřeny čárovým kódem, který umožňuje napojení na automatizovaný výpůjční systém. Katalog knihovny ITI je zpřístupněný on-line a připojili jej do Společného katalogu (SPOK) Evergreen. Katalog, společně s katalogem Knihovny Židovské obce v Praze, naleznete zde: <https://jachymka.jabok.cuni.cz/eg/opac/home>

Verein GEDENKDIENTST

Dobrovolníci z rakouského spolku Verein Gedenkdienst se již řadu let podílí na práci Institutu Tereziánské iniciativy. V roce 2024 to byla do konce srpna Lena Lasinger a od září Laurenz Neureiter. Podíleli se na administraci projektu, přípravě a realizaci seminářů, zpráv na sociálních sítích, různých překladech, skenování archiválií ve Státním okresním archivu Mladá Boleslav a kategorizaci naskenovaných dokumentů pro naši databázi holocaust.cz.

GEDENKDIENTST je rakouská politicky nezávislá, nekonfesní organizace, která se zabývá příčinami a důsledky národního socialismu a jeho zločinů. Od roku 1992 vysílá dobrovolníky do zemí, kde nacisté a jejich spolupracovníci páchali zločiny, kam uprchli pronásledovaní lidé nebo kde dodnes žijí přeživší pronásledování a vyhlazovací politiky. Spolupráce s ašim Institutem trvá již od roku 1995, což znamená, že ITI v průběhu let podpořilo přibližně 20 dobrovolníků z Rakouska. Kromě toho sdružení GEDENKDIENTST přispívá k diskusi o nacistické minulosti tím, že nabízí rozmanitý program historického a politického vzdělávání se studijními cestami, workshopy a přednáškami, organizuje akademické konference a vydává materiály.

Zprávy z Prahy – Newsletter

V roce 2024 jsme vydali čtyři čtvrtletní zpravodaje v češtině a angličtině, které přinesly aktuální informace o našich aktivitách, projektech a akcích. V jednotlivých číslech se čtenáři mohou dozvědět více o našich vzdělávacích programech, pamětních akcích a nových publikacích, které přispívají k uchování památky obětí holocaustu a k posilování historického povědomí ve společnosti.

O novém čísle informujeme prostřednictvím našich sociálních sítí a webové stránky, kde jsou jednotlivé čísla dostupná online. Čtvrtletní vydání jsme posíláme e-mailem našim partnerům, bývalým účastníkům a podporovatelům. K odběru se můžete přihlásit prostřednictvím e-mailu institute@terezinstudies.cz, do předmětu uveďte Newsletter.

INSTITUT TEREZÍNSKÉ INICIATIVY

Zprávy z Prahy

News from Prague

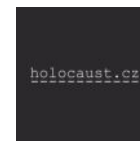
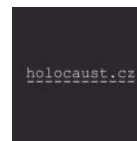
Sociální sítě

Průběžně jsme pracovali na využití sociálních médií jako nástroje k propagaci činnosti Institutu a jako prostoru pro digitální vzpomínku na oběti šoa v Terezíně a v České republice. Terezínská kronika v roce 2024 vyprávěla o životě v ghettu a připomínala např. výročí příjezdu transportů. Probíhající projekt „Vzpomínat na jejich tváře“ jednou týdně portrétuje jednu nebo více souvisejících obětí s využitím informací dostupných prostřednictvím naší databáze.

Naše úsilí se ukazuje jako plodné, neboť jsme prostřednictvím Instagramu oslovili více než 6000 lidí a prostřednictvím naší stránky na Facebooku přes 16 000 lidí. Naše publikum oslovujeme především v České republice, ale o náš obsah mají zájem lidé z celého světa. Všechny metriky, které jsme schopni pro rok 2024 kvantifikovat, se vyvíjejí pozitivně. Návštěvnost facebookové stránky vzrostla o 307 % na 4379, počet našich sledujících se zvýšil na 1644, což je nárůst o 12 %. Stabilně roste také naše stránka na Instagramu, počet našich sledujících se zvýšil o 9 na 341. Návštěvnost našich stránek se zvýšila o 272 % na téměř 1000 unikátních návštěvníků.

A kde nás máte sledovat?

Facebook

Instagram

LinkedIn:

Náš tým

JUDr. Tomáš Kraus

— ředitel

Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, profesní kariéru zahájil v ahraničním odboru hudebního vydavatelství Supraphon, později se stal vedoucím jeho oddělení Music Video; v letech působil 1985-1991 v Art Centrum, agentuře pro kreativní umělce, byl producentem pavilonu EXPO 86 ve Vancouveru, posléze vedoucí sekretariátu generálního ředitele, od roku 1988 vedoucím obchodního oddělení, zabývající se audiovizuálním uměním, reklamou, výstavami a architekturou. Od roku 1991 působil jako tajemník Federace židovských obcí, zabýval se právními a organizačními otázkami, především pak restitucemi židovského – později i církevního – majetku a odškodněním obětí holocaustu a nacismu, a to jak na domácí, tak na vysoké mezinárodní úrovni. Je činný v několika institucích, zabývajících se odkazem holocaustu, např. v Centru pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, v Památníku ticha, byl zakladatelem European Shoah Legacy Institute (ESLI) a iniciátorem Tereziánské deklarace, přijaté na konferenci v r. 2009, je dlouholetým členem Diskusního fóra Česko-německého fondu budoucnosti; aktivní ve Společnosti křesťanů a Židů, dále v B'nai B'rith a několika dalších společnostech. Působil i v zahraničních institucích, např. v Evropské radě židovských obcí, byl dlouholetým členem exekutivy jak Evropského, tak Světového židovského kongresu. Od roku 2018 je zástupcem Amerického židovského výboru (AJC) pro ČR. Tomáš Kraus publikuje články a komentáře v novinách a časopisech, je pravidelným hostem Českého rozhlasu, České televize a dalších médií. V říjnu 2021 byl jmenován ředitelem ITI. Jako příslušník tzv. druhé generace pečuje o odkaz své rodiny.

Hana Čadová

— historička, archivářka

Vystudovala archivnictví a pomocné vědy historické na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a jako archivářka více jak patnáct let pracuje pro Židovskou obec v Praze. Díky sdílené kanceláři začala koncem roku 2022 spolupracovat s Institutem Tereziánské iniciativy, a to nejprve jako administrativní výpomoc při chodu kanceláře. Postupem času převzala odpovědnost za koordinaci digitalizačních prací ve Státních okresních archivech a další činnosti spojené s Databází obětí včetně odborných archivních konzultací. V neposlední řadě se věnuje i přípravě a administraci grantových žádostí podávaných především pro oblast výzkumu a rozšiřování databáze obětí.

Thomas Elmecker

— koordinátor Anne Frank Youth Network pro ČR, knihovník, edukátor
Vystudoval obchodní administrativu na Hamburger Fern-Hochschule. Od podzimu 2021 do konce léta 2022 pracoval v Institutu jako dobrovolník rakouského sdružení „Gedenkdiensť“. Studuje historii a teritoriální studiu na Univerzitě Karlově se zaměřením na střední a východní Evropu a český jazyk. Od roku 2023 je koordinátorem Anne Frank Youth Network (AFYN) v České republice. V roce 2023-2024 realizoval projekt „Rakouské stopy v Terezíně“. Spolupracuje při organizaci seminářů, workshopů, konferencí a dalších akcí. Je zodpovědný za přítomnost Institutu TI v sociálních médiích a jeho propagaci.

Dana Gabal'ová

— projektový manager, metodička, lektorka

Absolvovala architekturu na STU v Bratislavě, kreativní pedagogiku na DAMU a řadu odborných kurzů. V letech 2000–2007 působila jako lektorka v Židovském muzeu v Praze. Podílela se na projektech Zmizelí sousedé, Stopy totality, Zapomenutý holocaust (holocaust Romů),. V ITI pracuje jako metodička a lektorka na projektu Výchova k respektu a toleranci podle principů otevřené společnosti. Koordinuje projekty Od dokumentů k příběhům. Kurz kompetencí pro demokratickou kulturu a Hledání konstruktivního dialogu v polarizované společnosti. Jako lektorka a metodička se podílí na dalších vzdělávacích projektech a aktivitách Institutu Tereziánské iniciativy. Kurátorsky připravila výstavy MemoMap: dějiny holokaustu v Praze a Jáchymka.

Zdena Dorota Gabal'ová

— PR managerka, správkyně webových stránek

Pracuje v Institutu TI od prosince 2023. Pracovala na projektech Asi-milovaní?, Zmizelí sousedé, Neztrácej víru v člověka - Protektorát očima židovských dětí, Extremismus vs. demokracie. Působila jako dobrovolník v Anne Frank Stichting, organizovala studentské konference pro projekt Free2Choose.

Eliška Ševčíková Waageová

— projektová koordinátorka, vedoucí PR a marketingu, produkční, redaktorka webových stránek a sociálních sítí

Absolvovala studium kulturních dějin na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice se specializací literární studia a gender history. Je autorkou textů výstavy a katalogu Jáchymka, spolupracovala na projektu Zapomenutá místa nacistické nucené práce ve střední Evropě. Je koordinátorkou Veřejného čtení jmen obětí holokaustu — Jom ha-šoa a vzdělávacích aktivit. Koordinovala finalizaci projektu Integrace a segregace v prostoru města. Má na starosti vztahy z veřejností,

příležitostnou grafiku, správu sociálních sítí a redakci webových stránek ITI a portálu holocaust.cz.

Od září 2023 na mateřské dovolené

Radana Rutová

— historička

Absolventka oboru historie a hebraistika na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Zabývá se především dějinami Židů v českých zemích ve 20. století. Zároveň pracuje jako historička v Památníku Terezín. V ITI má na starosti nejen řešeršní služby a výzkum – je autorkou výstavy MemoMap: dějiny holokaustu v Praze projektu Integrace a segregace v prostoru města a připravuje odborné texty pro publikaci v rámci projektu Od dokumentů k příběhům. Kurz kompetencí pro demokratickou kulturu.

Externí lektoři

Roman Ferstl

Barbora Točáčková

Správní a dozorčí rada

Správní rada:

- Černík Rudolf
- Stránský Michal
- Liebl Martin
- Pavlovská Zuzana
- Rozov Michaela
- Šmídová Jana

Dozorční rada:

- Borgesová Lenka
- Skálová Zuzana
- Vidláková Michaela

Finanční podpora

Naší činnost v roce 2024 podpořili následující donoři (řazeno abecedně):

Anne Frank Stichting

Česko-německý fond budoucnosti

Evropská komise - EACEA/CERV

Magistrát hl. m. Prahy

Městská část Praha 1

Ministerstvo zahraničí Německé spolkové republiky

MŠMT (LINDAT/CLARIAH-CZ)

Nadace Židovské obce v Praze

Nadační fond Archa - rodiny Löw-Beer a Oskara Schindlera

Nadační fond obětem holocaustu

Nationalfonds der Republik Österreich für Opfer des Nationalsozialismus

Rakouský státní rozpočet – Verein Gedenkdienst

a dárci prostřednictvím portálu [Darujme.cz](https://darujme.cz).

Za podporu všem děkujeme!

Chcete podpořit naši činnost? Rychle a bezpečně prostřednictvím portálu

[Darujme.cz](https://darujme.cz)

Kontakty

Podpořte naši činnost - snadno a bezpečně přes
Darujme.cz

Institut Tereziánské iniciativy – obecně prospěšná společnost

Jáchymova 63/3, 110 00 Praha 1

IČO: 25721542

Telefon: +420 222 317 013

E-mail: institute@terezinstudies.cz

Knihovna: +420 222 319 212

E-mail: library@terezinstudies.cz

Web: www.terezinstudies.cz

Facebook: <https://www.facebook.com/JachymkaITI/>

Instagram: <https://www.instagram.com/institutterezinskeiniciativy/>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/institut-terezinske-iniciativy>

Institut Terezínské iniciativy, obecně prospěšná společnost
Jáchymova 63/3, Josefov, 110 00 Praha 1, IČ: 25721542

Příloha k účetní závěrce 2024

Institut
Terezínské
iniciativy

PŘÍLOHA V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

sestavená k 31. 12. 2024

Institut Terezínské iniciativy, obecně prospěšná společnost

Jáchymova 63/3, Josefov, 110 00 Praha 1, IČ: 25721542

Institut Tereziánské iniciativy, obecně prospěšná společnost
Jáchymova 63/3, Josefov, 110 00 Praha 1, IČ: 25721542

Příloha k účetní závěrce 2024

Příloha k účetní závěrce 2024

Obsah

Obecně.....	4
Základní údaje.....	4
1. Účel (poslání):	4
2. Hlavní činnost:	5
3. Vedlejší (hospodářská) činnost:	5
Obecné účetní zásady	5
1. Dlouhodobý majetek	5
2. Cenné papíry a podíly	5
3. Zásoby	6
4. Pohledávky.....	6
5. Cizoměnové transakce	6
6. Časové rozlišení	6
7. Bezúplatně nabytý dlouhodobý majetek, investiční dotace a dary.....	6
8. Veřejná sbírka	6
9. Přijaté dary.....	6
10. Přijaté dotace.....	7
11. Vlastní jmění	7
12. Daň z příjmů.....	7
Doplňující údaje k výkazům	7
1. Dlouhodobý majetek	7
2. Podíly, podílové listy, dluhopisy, akcie	7
3. Dluhy po splatnosti z titulu daní, sociálního či zdravotního pojištění	7
4. Dlouhodobé závazky	8
5. Majetek neuvedený v rozvaze	8
6. Závazky nevykázané v rozvaze	8
7. Osobní náklady	8
8. Odměna přijatá statutárním auditem.....	8
9. Náklady a výnosy mimořádné svým objemem nebo původem.....	9
10. Zástavy a ručení	9
11. Přijaté dotace, dary a granty.....	9
12. Poskytnuté dary	9
13. Veřejná sbírka	9
14. Výsledek hospodaření za rok	9
15. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky.....	9

Příloha k účetní závěrce 2024

Obecně

Základní údaje

Účetní období: 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024

Název: Institut Tereziáské iniciativy, obecně prospěšná společnost

Sídlo organizace: Jáchymova 63/3, Josefův, 110 00 Praha 1

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Statutární orgán:

Ředitel: JUDr. Tomáš Kraus

Správní rada: Členové správní rady:

- Černík Rudolf
- Stránský Michal
- Liebl Martin
- Pavlovská Zuzana
- Rozov Michaela
- Šmídová Jana

Členové dozorční rady:

- Borgesová Lenka
- Skálová Zuzana
- Vidláková Michaela

Datum vzniku: 17. prosince 1998 vedená O 73 vedená u Městského soudu v Praze

1. Účel (poslání):

a) podporovat vědecký výzkum dějin Tereziá v letech 1940–1945 zejména v souvislosti s nacionálně socialistickým "konečným řešením židovské otázky"

b) výsledky výzkumu předkládat a rozšiřovat vědeckou a populárně vědeckou ediční činností, výstavami, konferencemi, didaktickou činností a rovněž dalšími formami komunikace s veřejností

c) podporovat myšlenku a přispívat k realizaci záměru, aby se Tereziá natrvalo stal místem setkávání zejména mladých lidí různých národností, politických, filosofických a náboženských názorů

Příloha k účetní závěrce 2024

2. Hlavní činnost:

Poskytovat odborné, ale i laické veřejnosti relevantní informační zdroje k jejich osobnímu i odbornému růstu. Osobnost respektující odlišnosti a jinakost ostatních a aktivně reagující na projevy opačných postojů – antisemitismu a rasismu, které jsou ve své podstatě projevem neinformovanosti a omezenosti.

- odborné, dokumentační a vzdělávací projekty
- připomínková akce Jom ha-šoa – Den vzpomínání na oběti holocaustu
- provoz a rozvoj odborné knihovny
- provoz a rozvoj vzdělávacího portálu holocaust.cz a Databáze obětí holocaustu
- vydávání odborných a popularizačních publikací
- připomínání a ožívání budovy bývalé židovské školy v Jáchymově ulici v Praze

3. Vedlejší (hospodářská) činnost: není uvedena

Kategorie účetní jednotky: mikro účetní jednotka

Zakladatel (zřizovatel): Tereziánská iniciativa – Mezinárodní tereziánské sdružení z.s., IČ: 148 68 393, Maiselova 250/18, Josefův, 110 00 Praha

Vklad: Do obecně prospěšné společnosti nebyly vloženy žádné vklady do vlastního jmění.

Obecné účetní zásady

1. Dlouhodobý majetek

Organizace eviduje v dlouhodobém majetku všechny stavby a jejich technické zhodnocení bez ohledu na výši pořizovací ceny.

Organizace eviduje v dlouhodobém hmotném majetku hmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 40.000 Kč, účtuje o něm na účtech dlouhodobého majetku a vykazuje ho v rozvaze.

Organizace eviduje v dlouhodobém hmotném majetku veřejnou knihovnu, která není odepisovaná dle zvláštních předpisů. Na účet 029 – Jiný dlouhodobý majetek se účtuje dle evidence přírůstkových nebo úbytkových seznamů. Přírůstkové knihy jsou do knihovny zařazeny v nákupní pořizovací ceně u nakoupených knih nebo v reprodukční pořizovací ceně u knih získaných bezúplatným nabytím.

Hmotný majetek v pořizovací ceně nižší než 40.000 Kč účtuje organizace do nákladů. Hmotný majetek v pořizovací ceně vyšší než 3.000 Kč, ale nižší než 40.000 Kč s dobou použitelnosti delší než 1 rok eviduje organizace v operativní evidenci.

Organizace eviduje v dlouhodobém nehmotném majetku nehmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 60.000 Kč.

Nehmotný majetek v pořizovací ceně nižší než 60 tis. Kč účtuje organizace do nákladů. Nehmotný majetek v pořizovací ceně vyšší než 10.000 Kč, ale nižší než 60.000 Kč s dobou použitelnosti delší než 1 rok eviduje organizace v operativní evidenci.

Úroky nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku.

2. Cenné papíry a podíly

Obecně prospěšná společnost neúčtuje o cenných papírech ani podílech.

Příloha k účetní závěrce 2024

3. Zásoby

Organizace eviduje v zásobách pouze zboží – nakoupené publikace, které prodává na akcích. O zboží účtuje způsobem B.

4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Organizace běžně v souladu s vyhláškou netvoří opravné položky. O případně tvorbě opravné položky může rozhodnout ředitel organizace.

Organizace účtuje o dohadných položkách aktivních v případě písemně přislíbených dotací na již proběhlé činnosti (promítnuté v nákladech), které však budou finančně přijaty až v dalším období.

5. Cizoměnové transakce

Majetek a závazky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách v kurzu platném ke dni jejich vzniku.

6. Časové rozlišení

Organizace účtuje o účetních nákladech příštích období. Prostřednictvím nákladů příštích období časově rozlišuje náklady, které souvisí s dalšími či dalšími obdobími. Organizace nerozlišuje náklady, které se každoročně opakují a náklady, které jsou svou částkou nevýznamné, tj. do výše 1.500 Kč.

Náklady příštích období jsou evidovány v celkové výši 479 tis. Kč. Výdaje příštích období jsou evidovány v celkové výši 0 tis. Kč. (v minulém období obojí 0 tis. Kč.). Výnosy příštích období, částka připadající na dvouletý grant roku 2023-2024 jsou evidovány v celkové výši 0 tis. Kč, 978 tis. Kč v minulém období). Příjmy příštích období jsou evidovány v částce 0 tis. Kč. Dohadné účty aktivní jsou evidovány v částce 0 tis. Kč. Dohadné účty pasivní jsou evidovány v částce 131 tis. Kč – jedná se o částky nevyfakturovaných služeb a energií do rozhodného dne sestavení ÚZ.

7. Bezúplatně nabytý dlouhodobý majetek, investiční dotace a dary

Ve vlastním jmění na účtu skupiny 901 – Vlastní jmění organizace účtuje o zdrojích pořízení bezúplatně nabytého dlouhodobého majetku stejně tak jako o investičních dotacích nebo účelových investičních darech. Tato částka je pak rozpouštěna na účet skupiny 649 – Jiné ostatní výnosy současně s účtováním odpisů.

8. Veřejná sbírka

Organizace neúčtuje o veřejné sbírce.

9. Přijaté dary

Přijaté individuální dary účtuje organizace ke dni přijetí přímo ve prospěch výnosů na účet 682 – Přijaté dary.

Příloha k účetní závěrce 2024

10. Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou prostředky poskytnuté z veřejných zdrojů, tedy zejména ze zdrojů státního rozpočtu, z rozpočtů územně samosprávných celků, ze zdrojů státních rozpočtů cizích států apod. O dotacích typu účelové dotace (s finanční nebo bez finanční účasti) účtuje organizace při přijetí ve prospěch fondu 911 – Fondy a na vrub účtu 221 – Bankovní účet. Průběžně, popř. nejpozději k rozvahovému dni, organizace účtuje o použití dotací z fondu podvojným zápisem na vrub fondu a ve prospěch účtu 691 – Provozní dotace. Organizace pro zúčtování fondu v tomto případě používá daný účet z důvodu věrnějšího zobrazení skutečnosti ve výkazu zisku a ztráty (použití provozních dotací). Vykazovaný stav fondu individuálních darů odpovídá výši doposud nespotřebovaných dotací, mimo to je zde rezervní fond.

V případě, že není celá přijatá částka dotace do konce roku utracena nebo došlo k vyúčtování a organizaci vyšla vratka, je zbylá částka vykázána jako závazek na účtu skupiny 34 – Závazky vůči státnímu rozpočtu. V případě, že je utraceno v rámci dotovaného projektu více, než bylo zatím v rámci dotace přijato, účtuje organizace pohledávku na vrub účtu ve stejné účtové skupině a ve prospěch účtu 691 – Dotace, tak aby výsledek hospodaření z dotace byl vždy nulový.

11. Vlastní jmění

Hodnota vlastního jmění je složena z přijatých bezúplatně nabytých darů do hlavní činnosti – provozování knihovny (1 350 tis Kč) nebyla během období měněna.

12. Daň z příjmů

Organizace je veřejně prospěšným poplatníkem v souladu s §17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP).

Organizace uplatňuje osvobození darů podle §19b odst. 2 b) ZDP vždy, když je to možné.

Doplňující údaje k výkazům

1. Dlouhodobý majetek

Účetní jednotka eviduje dlouhodobý majetek v celkové výši 2 106 tis. Kč – jedná se o následující majetek:

Ocenitelná práva – překlad knihy, cena: 68 tis. Kč

Software – Databáze obětí Holocaustu, cena: 230 tisíc Kč

Samostatné věci – výpočetní technika, cena: 269 tis. K

Drobný dlouhodobý majetek – hub, cena: 6 tis. Kč

Jiný dlouhodobý majetek – veřejná knihovna, cena: 1 533 tis. Kč

Ke dni se stavení UZ byl majetek s výjimkou veřejné knihovny, která se neodepisuje, plně odepsán.

2. Podíly, podílové listy, dluhopisy, akcie

Organizace není společníkem s neomezeným ručením, organizace nedejří podíly, podílové listy, dluhopisy a akcie.

3. Dluhy po splatnosti z titulu daní, sociálního či zdravotního pojištění

Organizace žádné takové dluhy neeviduje.

Příloha k účetní závěrce 2024

4. Dlouhodobé závazky

Organizace neneviduje žádné dlouhodobé závazky se splatností delší než 5 let od rozvahového dne.

5. Majetek neuvedený v rozvaze

Kromě drobného majetku v zanedbatelné hodnotě neneviduje organizace žádný majetek neuvedený v rozvaze.

6. Závazky nevykázané v rozvaze

Organizace neneviduje žádné závazky, které by k rozvahovému dni nebyly vykázané v rozvaze.

7. Osobní náklady

Rok	2024	2023
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	4	3
Mzdové náklady	1 994	1 596
Zákonné sociální pojištění	621	369
Z toho pojištění za zaměstnavatele	482	292
Zákonné zdravotní pojištění	268	159
Z toho pojištění za zaměstnavatele	175	106
Ostatní sociální pojištění	0	0
CELKEM	2 651	1 994

Závazky spojené s personálními náklady, byly splaceny do termínu splatnosti.

Členům orgánům v roce 2024 nebyly poskytnuty žádné odměny ani funkční požitky. Dále jim nebyly poskytnuty žádné půjčky, úvěry či jiná plnění.

Členové orgánů nemají žádnou účast na osobách, s nimiž organizace v roce 2023 uzavřela smluvní vztahy

Dle vyhlášky č. 504/2002 Sb., která upravuje účetní postupy pro neziskové organizace, se pro účtování zákonného sociálního a zdravotního pojištění využívá účet 524 – Zákonné sociální pojištění. Tento účet zahrnuje jak náklady na sociální zabezpečení, tak i veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem.

Na úrovni výkazu zisku a ztráty (VZZ) není mezi těmito dvěma složkami dále rozlišováno – obě jsou souhrnně vykazovány pod položkou A.III.11. Zákonné sociální pojištění. Z tohoto důvodu se v účetnictví neziskových subjektů neprovádí samostatné členění zdravotního a sociálního pojištění.

8. Odměna přijatá statutárním auditem

Společnost v roce 2024 nepodléhala povinnému auditu. Za předcházející období byla odměna za tuto službu ve výši 0 Kč.

Příloha k účetní závěrce 2024

9. Náklady a výnosy mimořádné svým objemem nebo původem

V roce 2024 nevykazuje organizace žádné náklady nebo výnosy mimořádné svým objemem nebo původem.

10. Zástavy a ručení

Majetek není zatížen žádným zástavním právem, stejně tak organizace neposkytla ani nepřijala žádná ručení.

11. Přijaté dotace, dary a granty

Dárce	Celková částka
Česko-německý fond budoucnost	450
EPNA	254
Nadace VIA	103
UK - MFF	874
ÚSTECKÝ KRAJ	500
Ostatní	1 290
Celkem	3 474

Dary a dotace byly v daném období vyčerpány a vyúčtovány. Poměrná část daru od Evropské Komise v částce 978 tis. Kč byla převedena do roku 2024 dle podmínek čerpání, kdy byla přijata částka na období dvou let. V přehledu zahrnuta do kolonky ostatní.

12. Poskytnuté dary

Společnost neposkytla v daném roce žádné dary.

13. Veřejná sbírka

Organizace neměla v roce povolení pořádat veřejnou sbírku, proto žádnou nekonala.

14. Výsledek hospodaření za rok

Výsledek hospodaření za rok 2023 byl převeden na účet nerozdělený zisk, ztráty minulých let.

Základ daně byl zaokrouhlen a snížen na 0 Kč uplatněním snížení základu daně v souladu §20 odst.7. ZDP.

15. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky

Organizace si není vědoma, že by v současné době hrozilo ohrožení jejího chodu z důvodu vnějších událostí.

Příloha k účetní závěrce 2024

V Praze

Dne 30.6.2025

30.06.25

Sestavil

Ing. Michal Ševčík

Statutární orgán:

JUDr. Tomáš Kraus

ředitel

ROZVAHA v plném rozsahu

ke dni 31.12.2024
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

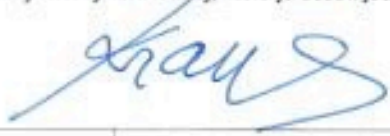
Institut Tereziánské iniciativy obcí
Jáchymova 63/3
Praha 1
110 01

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému fin. orgánu

IČO
25721542

Označení	AKTIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b		c	1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkem	Součet A.I. až A.IV.	1	1 347	1 347
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	Součet A.I.1. až A.I.7.	9	298	298
A. I. 2.	Software	(013)	3	230	230
A. I. 3.	Ocenitelná práva	(014)	4	68	68
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	Součet A.II.1. až A.II.10.	20	1 807	1 807
A. II. 4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	(022)	13	269	269
A. II. 7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	16	6	6
A. II. 8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	17	1 532	1 532
A. IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	Součet A.IV.1. až A.IV.11.	40	-758	-758
A. IV. 2.	Oprávký k softwaru	(073)	30	-230	-230
A. IV. 3.	Oprávký k ocenitelným právům	(074)	31	-68	-68
A. IV. 7.	Oprávký k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí	(082)	35	-269	-269
A. IV. 10.	Oprávký k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	38	-191	-191
B.	Krátkodobý majetek celkem	Součet B.I. až B.IV.	41	4 432	3 572
B. I.	Zásoby celkem	Součet B.I.1. až B.I.9.	51	390	420
B. I. 7.	Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	48	329	329
B. I. 9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	50	61	91
B. II.	Pohledávky celkem	Součet B.II.1. až B.II.19.	71	166	110
B. II. 1.	Odebíratelé	(311)	52	106	38
B. II. 5.	Ostatní pohledávky	(315)	56	63	63
B. II. 6.	Pohledávky za zaměstnanci	(335)	57	-5	-5
B. II. 9.	Ostatní přímé daně	(342)	60		7
B. II. 12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	(346)	63		5
B. II. 17.	Jiné pohledávky	(378)	68	2	2
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	Součet B.III.1. až B.III.7.	80	3 876	2 563
B. III. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	(211)	72	14	26
B. III. 3.	Peněžní prostředky na účtech	(221)	74	3 862	2 537
B. IV.	Jiná aktiva celkem	Součet B.IV.1. až B.IV.2.	84		479
B. IV. 1.	Náklady příštích období	(381)	81		479
	Aktiva celkem	Součet A. až B.	85	5 779	4 919

Označení	PASIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b		c	3	4
A.	Vlastní zdroje celkem	Součet A.I. až A.II.	86	4 322	4 399
A. I.	Jmění celkem	Součet A.I.1. až A.I.3.	90	3 973	3 973
A. I. 1.	Vlastní jmění (901)		87	1 350	1 350
A. I. 2.	Fondy (911)		88	2 623	2 623
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	Součet A.II.1. až A.II.3.	94	349	426
A. II. 1.	Účet výsledku hospodaření (963)		91	x	77
A. II. 3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (932)		93	349	349
B.	Cizí zdroje celkem	Součet B.I. až B.IV.	95	1 457	520
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem	Součet B.II.1. až B.II.7.	105	152	131
B. II. 6.	Dohadné účty pasivní (389)		103	152	131
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	Součet B.III.1. až B.III.23.	129	327	389
B. III. 1.	Dodavatelé (321)		106	35	75
B. III. 5.	Zaměstnanci (331)		110	156	167
B. III. 6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)		111		57
B. III. 7.	Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění (336)		112	103	82
B. III. 9.	Ostatní přímé daně (342)		114	29	
B. III. 17.	Jiné závazky (379)		122	4	8
B. IV.	Jiná pasiva celkem	Součet B.IV.1. až B.IV.2.	133	978	
B. IV. 2.	Výnosy příštích období (384)		131	978	
	Pasiva celkem	Součet A. až B.	134	5 779	4 919

Sestaveno dne: 30.06.2025		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	
			
Právní forma účetní jednotky: obecně prospěšná společnost	Předmět podnikání: činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	Pozn.:	

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu

ke dni 31.12.2024
(v celých tisících Kč)

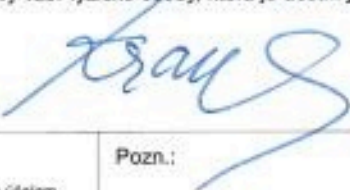
Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému finančnímu
orgánu

IČO
25721542

Název a sídlo účetní jednotky

Institut Tereziánské iniciativy obce
Jáchymova 63/3
Praha 1
110 01

Označení	TEXT	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
			5	6	7
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby Součet A.I.1. až A.I.6.	2	855		855
A. I. 1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	3	142		142
A. I. 4.	Náklady na cestovné	6	58		58
A. I. 6.	Ostatní služby	8	655		655
A. III.	Osobní náklady Součet A.III.10. až A.III.14.	13	2 652		2 652
A. III. 10.	Mzdové náklady	14	1 994		1 994
A. III. 11.	Zákonné sociální pojištění	15	658		658
A. V.	Ostatní náklady Součet A.V.16. až A.V.22.	21	60		60
A. V. 22.	Jiné ostatní náklady	28	60		60
	Náklady celkem Součet A.I. až A.VIII.	39	3 567		3 567
B. II.	Přijaté příspěvky Součet B.II.2. až B.II.4.	43	3 474		3 474
B. II. 3.	Přijaté příspěvky (dary)	45	3 474		3 474
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	47	169		169
B. IV.	Ostatní výnosy Součet B.IV.5. až B.IV.10.	48	1		1
B. IV. 8.	Kursově zisky	52	1		1
	Výnosy celkem Součet B.I. až B.V.	61	3 644		3 644
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním ř. 61 - (ř. 39 - ř. 37)	62	77		77
D.	Výsledek hospodaření po zdanění ř. 62 - ř. 37	63	77		77

Sestaveno dne: 30.06.2025		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou:
Právní forma účetní jednotky: obecně prospěšná společnost	Předmět podnikání: činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	Pozn.: